

Πασχαλία Τραύλου: " Οι ζωές μας ξαφνικά έγιναν γυάλινες". ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΟΛΗ ΤΗΝ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΡΑΥΛΟΥ γεννήθηκε στην Τρίπολη Αρκαδίας. Τα παιδικά της χρόνια άλλαξε συχνά τόπο διαμονής, λόγω των μεταθέσεων του στρατιωτικού πατέρα της. Από νωρίς ασχολήθηκε με τη ζωγραφική, τη μουσική και τον γραπτό λόγο.

Το 1988 εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα, όπου σπούδασε ελληνική κλασική φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών.

Τότε έκανε τις πρώτες συγγραφικές της απόπειρες με μικρά διηγήματα που δημοσιεύονταν σε τοπική εφημερίδα της Βέροιας. Αργότερα, παρακολούθησε διετή κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών για τη λατινική ποίηση Ορατίου και Βιργιλίου, ενώ προσφάτως ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές της στο πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Αιγαίου με τίτλο «Φύλο και νέα εργασιακά και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα στην κοινωνία της Πληροφορίας», με ειδικότητα σε ζητήματα ενδυμασίας και εργασιακού χώρου.

Είναι μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών και εργάζεται στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων. Κείμενά της έχουν δημοσιευτεί σε λογοτεχνικά περιοδικά, ενώ διηγήματά της έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογές.

Μέσα από την συνέντευξη που μου παραχώρησε η κ. Πασχαλία Τραύλου κατάλαβα τελικά πόσο σημαντικό είναι να επιλέγεις και να παλεύεις για το όνειρο σου, γιατί μέσα από αυτό καλύπτεις τις ανάγκες που έχεις στην καρδιά σου.

1) Ποιο ήταν το ερέθισμα που σας οδήγησε στην γραφή ενός βιβλίου;

Το πρώτο βιβλίο μου ήταν ένα πείραμα κι ένα στοίχημα με τον εαυτό του. Διάβαζα πάντα λογοτεχνία και ομολογώ πως «ζήλευα» δημιουργικά, κάτι που μου συμβαίνει ακόμη όταν διαβάζω κάτι που με συνεπαίρνει. Θέλησα να δοκιμάζω κι εγώ τις δυνάμεις μου. Στην πορεία βέβαια, διαπίστωσα πως στη λογοτεχνία στόχος δεν είναι η τελειότητα αλλά η αμεσότητα, η πρωτοτυπία και η αυθεντικότητα του δημιουργού. Το στοίχημα το κερδίζει

όποιος αφορμάται από την αγάπη του για τον άνθρωπο. Έτσι, η γραφή για μένα είναι μια μορφή επικοινωνίας κι ένα στοίχημα που βάζω πάντα με τον εαυτό μου και με τον αναγνώστη. Ερέθισμα επομένως ήταν η αγάπη των ανθρώπων την οποία γράφοντας ήθελα να κερδίσω.

2) Από που πηγάζει η έμπνευση σας για να αποτυπώσετε την ιστορία σας σε ένα βιβλίο;

Έμπνευση είναι η επίθεση που δέχεσαι από μια ιδέα. Έμπνευση μπορεί να αποτελέσει οποιαδήποτε εμπειρία και ως εμπειρία νοείται ακόμη και η ανάγνωση ενός βιβλίου, μια πολιτική είδηση, μια κατάσταση, ένα τυχαίο συμβάν. Συχνά επισημαίνω ότι ένα βιβλίο μπορεί να ξεκινήσει από την πυρηνική ιδέα που θέλω να πραγματευτώ, από μια ιστορία που με οδηγεί στη δημιουργία μιας πλειάδας ηρώων ή από έναν ήρωα που με αναγκάζει να φτιάξω για χάρη του μια ιστορία. Κάθε φορά η διαδικασία είναι μοναδική και η γραφή προσαρμόζεται στο είδος της έμπνευσης που με συνεπαίρνει.

3) Τι μηνύματα θέλετε να περάσετε μέσα από τα βιβλία σας;

Τα μηνύματα που περνώ μέσα από τα βιβλία μου είναι ανάλογα των πολλών επιπέδων που διαθέτουν. Επηρεασμένη από τις κλασικές σπουδές μου, νομίζω ότι κυριαρχούν ανθρωπιστικές κλασικές ιδέες σε αυτά, όπως είναι η έννοια της μοίρας, του θανάτου, η αναμέτρηση με τη σκοτεινή πλευρά του έρωτα, η πολιτική και ο ρόλος της στην καθημερινότητα του απλού ανθρώπου, οι ανατροπές των έμφυλων ρόλων στις μέρες μας, η μητρότητα, γενικά η ζωή σε κάθε έκφασή της. Ακόμη και στα μυθιστορήματα με ιστορική ατμόσφαιρα, δεν επιδιώκω απλώς τη φωτογραφική αποτύπωση μιας εποχής, αλλά προσπαθώ να κοιτάξω το παρελθόν με μια διεισδυτική σύγχρονη ματιά, εξαγνισμένη από στερεότυπα και εθνικιστικές προκαταλήψεις.

4) Στις ιστορίες των βιβλίων σας αποτυπώνονται δικά σας προσωπικά στοιχεία;

Ο Φλωμπέρ είχε πει «η μαντάμ Μποβαρύ είμαι εγώ». Στο ίδιο πνεύμα θα σας απαντήσω ότι γράφουμε και ονειρευόμαστε μόνο τις καταστάσεις που γνωρίζουμε επειδή με το υλικό που κατέχουμε, χτίζουμε τη ζωή και τις φαντασιώσεις μας. Άρα, δεν υπάρχει έργο δίχως την προσωπική παρουσία και την ψυχουσυναισθηματική σφραγίδα του ίδιου του δημιουργού του. Το πρόσωπο και το προσωπίο/α του δημιουργού εναλλάσσονται υποσυνείδητα τόσο, που ούτε εμείς οι ίδιοι που δημιουργούμε το έργο δεν προφταίνουμε να διακρίνουμε ποια στοιχεία μας βρίσκονται σε κάθε λογοτεχνική μας αποτύπωση.

5) Ο τίτλος του τελευταίου σας βιβλίου είναι "Γυάλινος χρόνος", τι προμηνύει αυτός ο τίτλος;

Η έννοια του γυάλινου συνειρμικά φέρνει στο νου μας την έννοια της ευθραυστότητας και την έννοια της διαφάνειας. Στο βιβλίο κυριαρχεί η παρομοίωση του ανθρώπινου χρόνου με ένα γυάλινο κλουβί που ορίζει την περιορισμένη διάρκεια της ύπαρξής του. Όταν ραγίζει αυτό το γυαλί, τότε ο χρόνος τελειώνει. Η ηρωίδα μέσα απ' τα θραύσματα του δικού της χρόνου, έρχεται αντιμέτωπη με το παρόν, το παρελθόν και το σύντομο υπόλοιπο της ζωής της, προβαίνοντας σε έναν απολογισμό που τη διδάσκει έστω και αργά το αληθινό νόημα της ανθρώπινης ύπαρξης.

6) Η πρωταγωνίστρια της ιστορίας είναι συγγραφέας, είναι τυχαία η επιλογή του επαγγέλματος ή υπάρχει ταύτιση με εσάς;

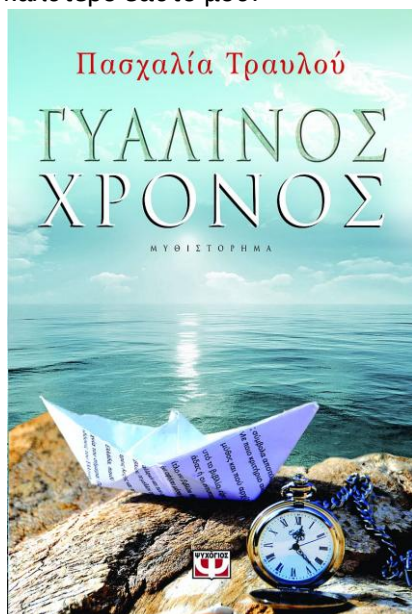
Καίρια η ερώτησή σας. Σίγουρα η κοινή ιδιότητα της ηρωίδας με μένα που τη δημιούργησα, μου παρέχει υψηλό βαθμό ελευθερίας και ασφάλειας. Συμπάσχω μαζί της και κάποιους από τους δικούς της προβληματισμούς ιδίως όσον αφορά τα ζητήματα της δημιουργίας, τους συμμερίζομαι απόλυτα. Σε αρκετά σημεία του βιβλίου χρησιμοποίησα την υπόσταση της ηρωίδας για να μιλήσω εγώ ενώ σε άλλα πάλι γίνεται η μαριονέτα μου για την εξυπηρέτηση του μύθου και το χτίσιμο της πλοκής μου. Σε αυτό το βιβλίο οφείλω να πω ότι το βάρος μοιράζεται ανάμεσα στην εσωτερική και την εξωτερική δράση. Όπου υπάρχει εσωτερική δράση, η δική μου ψυχοσυναισθηματική εμπλοκή είναι σαφώς μεγαλύτερη.

7) Στην ιστορία του βιβλίου κυριαρχεί η απουσία, η μυστικότητα και ο έρωτας. Πιστεύετε ότι ο έρωτας μπορεί να καλύψει τον πόνο κάθε απουσίας;

Ο έρωτας είναι έρωτας και μόνο έρωτας, αν τον προσδιορίσουμε ως ψυχοσωματική έλξη δύο ανθρώπων. Αν το καλοσκεφτούμε μάλιστα, ως έννοια κρύβει περισσότερο σκοτάδι παρά φως και η ύπαρξη του ανεκπλήρωτου έρωτα κάποιες φορές είναι αυτή που εντείνει το αίσθημα της απουσίας. Σε μια ιδεατή κατάσταση, θα μπορούσε να καλύψει το αίσθημα της μοναξιάς, όμως όπως κάθετί που έχει να κάνει όχι μόνο με το πνεύμα αλλά και με την ύλη, το σώμα, ο έρωτας φθείρεται, εκφυλίζεται και πεθαίνει κάποια στιγμή, άρα είναι αυτονόητο ότι άλλες μορφές ανθρώπινων σχέσεων είναι ισχυρότερες και πιο λυτρωτικές, κατά την άποψή μου, όπως η μητρότητα, η ανυστερόβουλη φιλία, η σχέση δάσκαλου και μαθητή. Ο έρωτας για μένα έχει αξία όταν γίνεται μνήμη, εμπειρία ζωής.

8) Ο έρωτας αναζωογονεί τον άνθρωπο, εσάς σας βοηθάει στο να γράψετε ένα μυθιστόρημα;

Ο έρωτας είναι ελιξίριο δημιουργίας αναμφίβολα. Είτε ως ερέθισμα είτε ως βίωμα σίγουρα βοηθάει κάθε δημιουργό. Οι «εραστές της γραφής» εξάλλου, αν δεν ερωτευτούν αυτό που πραγματεύονται, δεν υπάρχει περίπτωση να μεταδώσουν αυτό τον έρωτα και στο κοινό. Αυτό που με βοηθάει να γράψω εντέλει είναι αναμφίβολα ο έρωτας για το θέμα μου κάθε φορά και ο «έρωτας» για τους αναγνώστες μου στους οποίους οφείλω να προσφέρω τον καλύτερο εαυτό μου.

9) Μέσα από τις ιστορίες των βιβλίων γνωρίζουμε πολλούς χαρακτήρες, εσείς πως θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας;

Ο αυτοπροσδιορισμός είναι ίσως το δυσκολότερο πράγμα για τον καθένα μας γιατί προϋποθέτει υψηλό βαθμό αυτογνωσίας. Προσωπικά θεωρώ ότι «με ανακαλύπτω» ακόμη. Εγώ και ο εαυτός μου δεν γνωριζόμαστε τόσο καλά ώστε να μπορώ η ίδια να σκιαγραφήσω την προσωπικότητά μου. Σίγουρα είμαι επίμονη και δίνω ολοκληρωτικά σε ό,τι κάνω, ζω έντονα τη χαρά, το θυμό και τη λύπη μου, ξεχνάω επίσης εύκολα τα αρνητικά που με πληγώνουν ή μου διασαλεύουν την ισορροπία μου, δεν ξεχνάω ποτέ ό,τι με τραυματίζει αλλά συγχωρώ, δεν διανοούμαι τη ζωή μου δίχως λέξεις και σχέδια για το μέλλον, νιώθω ακόμη ανώριμη, σχεδόν παιδί. Ευτυχώς που έπειτα από την ολοκλήρωση κάθε βιβλίου, μια καινούργια ψηφίδα προστίθεται και στο πορτρέτο του ψυχισμού μου, κι εγώ απλώς περιμένω να ολοκληρωθεί κάποτε αυτό το παζλ, και να κατανοήσω τι τέλος πάντων είμαι. Ίσως γι' αυτό το λόγο γράφω κατά βάθος.

10) Με βάση τον τίτλο του βιβλίου σας " Γυάλινος Χρόνος", υπάρχει ταύτιση τίτλου και κοινωνίας στην σημερινή εποχή;

Νομίζω ότι σήμερα δεν θα ταίριαζε ο τίτλος «Γυάλινος Χρόνος», αλλά «Γυάλινος Κόσμος» του Τένεσι Ουίλιαμς. Οι ζωές μας ξαφνικά έγιναν γυάλινες, ετοιμόρροπες, εύθραυστες και θαμπές, έτοιμες να κομματιαστούν από τους αναισχυντους χειρισμούς πολιτικών που, κλεισμένοι στα ασάλινα κλουβιά τους, αδυνατούν να δουν τις ραγισμένες ψυχές των ανθρώπων γύρω τους.

11) Η κοινωνία βρίσκεται σε μια σύγχυση, υπάρχουν πιστεύετε άνθρωποι που δηλώνουν ευτυχημένοι;

Προσπαθώ να βλέπω το ποτήρι μισογεμάτο. Η κοινωνία όντως βρίσκεται σε σύγχυση. Όμως αυτή η σύγχυση δεν έχει ως αιτία την οικονομική ανασφάλεια που αντιμετωπίζουμε. Φταίει το ότι έχουμε χάσει την ιδεολογική μας πυξίδα. Χάσαμε τις αξίες μας. Οι αρχές μας εξασθένησαν. Για χρόνια ιδανικό μας είχε καταντήσει η αγορά ενός ακριβού επώνυμου ρούχου. Ευτυχημένοι ήταν, είναι και θα είναι εκείνοι που γλίτωσαν από την παγίδα της υπερκατανάλωσης. Ευτυχημένοι ανέκαθεν είναι οι αυτάρκειες, οι ολιγαρκείς και όσοι ξέρουν πως ό,τι μένει τελικά είναι η αγάπη.

12) Υπάρχουν μυστικά για να είναι κάποιος ευτυχισμένος;

Ίσως ακουστεί κλισέ, όμως ευτυχισμένος είναι όποιος αρκείται στα λίγα, προσφέρει πολλά δίχως να περιμένει ανταμοιβή, ξέρει τι θέλει από τη ζωή του και έχει δικούς του ανθρώπους στους οποίους μπορεί να στηρίζεται στα δύσκολα.

13) Ποια είναι τα συναισθήματα που νιώθετε όταν ένα βιβλίο σας αγκαλιάζετε από τους αναγνώστες;

Για μένα η γραφή είναι πέρα και πάνω απ' όλα, μια μορφή επικοινωνίας. Μια σχέση. Η σχέση με τον αναγνώστη χιτίζεται δύσκολα και πρέπει να την συντηρείς με ιδιαίτερη φροντίδα. Προσωπικά έχω επιλέξει ένα δύσκολο δρόμο. Δεν ακολουθώ συνταγές. Αν πετύχει ένα βιβλίο, δεν θα ακολουθήσω την πεπατημένη για να έχω σίγουρη την επιτυχία και στο επόμενο. Πειραματίζομαι πολύ και γι' αυτό κάθε φορά είναι μια καινούργια πρώτη φορά με την οποία δοκιμάζεται η σχέση μου με το αναγνωστικό κοινό. Συνεπώς, όποτε το βιβλίο αγκαλιάζεται από το κοινό νιώθω ανακούφιση, όχι επειδή απλώς «επικοινωνήσε» το κοινό με το βιβλίο, αλλά και επειδή δεν το απογοήτευσα, δεν του στέρησα την ανάσα που περιμένει να λάβει ακολουθώντας το δικό μου ένστικτο.

14) Δέχεστε την αρνητική κριτική;

Όποιος εκτίθεται, όπως εκτίθεμαι εγώ δώδεκα χρόνια τώρα, αν δεν είναι έτοιμος να έρθει αντιμέτωπος και με την κακή κριτική, δεν θα αντέξει για πολύ σε αυτό το χώρο. Όταν μιλάμε μάλιστα για λογοτεχνία η οποία εμπεριέχει υψηλό βαθμό υποκειμενικότητας, τότε οφείλεις να είσαι δέκτης και αρνητικών κριτικών, ώστε να επιτευχθεί ο διάλογος αναγνώστη-δημιουργού. Μέσα από τις διαφορετικές οπτικές και προσεγγίσεις ενός έργου, συνάγεται το αναγνωστικό όφελος. Δεν δέχομαι όμως αυτό που συχνά ισχύει στην εποχή μας, να είμαστε όλοι παντογνώστες και να εκφέρουμε άποψη χωρίς την απαραίτητη υποδομή, όπως επίσης δεν δέχομαι την κακοπροαίρετη και την άκομψη ή προσβλητική κριτική. Σημασία έχει ο τρόπος με τον οποίο γίνεται το κάθε τι.

15) Τα βιβλία σας έχουν σκαρφαλώσει στην κορυφή, που οφείλετε αυτό;

Μεγάλη κουβέντα η κορυφή. Ομολογώ ότι ποτέ δεν αισθάνθηκα έτσι. Έχω κερδίσει βέβαια κάποιες χαρές όμως επειδή δεν προφταίνω να κοιτάζω πίσω, με ξενίζει αυτή η επισήμανση. Σαφώς τα βιβλία μου έως τώρα έτυχαν ευρείας αποδοχής και νομίζω ότι το γεγονός αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες. Το θέμα τους και ο υψηλός βαθμός ταύτισης του αναγνωστικού κοινού με κάποιους ήρωες, οι συγκυρίες στις οποίες εκδόθηκε ένα βιβλίο, ο τρόπος που έτυχε να πραγματευτώ το θέμα μου, η πολλή σκληρή δουλειά η οποία ωστόσο θα μπορούσε να μην τύχει της ανάλογης ανταπόκρισης, η αρμονική σχέση που έχω με τον εκδότη μου και όλη την εκδοτική ομάδα που πάντα με στηρίζει και με προστατεύει, το «άστρο» του βιβλίου. Συχνά επισημαίνω ότι δεν ξέρω αν τα βιβλία μου είναι πετυχημένα, καλογραμμένα ή όχι. Ξέρω όμως ότι είναι γραμμένα με πολύ σεβασμό και εντιμότητα απέναντι στον αναγνώστη και προφανώς οι αναγνώστες μου αυτό το αντιλαμβάνονται.

16) Τόσα χρόνια επιτυχίας με συνοδοιπόρο τις Εκδόσεις Ψυχογιός. Πείτε μας λίγα λόγια για τη σχέση σας;

Η σχέση μου με τις εκδόσεις Ψυχογιός είναι σχέση ζωής. Αισθάνομαι εξαιρετικά συγκινημένη παρακολουθώντας την πορεία που έχει διανύσει. Μου έδωσαν μια σπουδαία ευκαιρία το 2001 που εξέδωσαν το πρώτο μου βιβλίο, κι έκτοτε ξέρω ότι έχω κοντά μου δικούς μου ανθρώπους τους οποίους μπορώ να εμπιστευόμαι. Οι εκδόσεις Ψυχογιός είναι αναπόσπαστο κομμάτι των λογοτεχνικών μου οραμάτων. Αυτό τα λέει νομίζω όλα.

17) Σας ευχόμαστε καλοτάξιδο το νέο σας βιβλίο, η επιτυχία είναι δεδομένη. Σας ευχαριστώ πολύ που δεχτήκατε να μας μιλήσετε στο fresh-news.gr

Κι εγώ σας ευχαριστώ για τις ενδιαφέρουσες ερωτήσεις.

Η κ. Πασχαλία Τραύλου παραχώρησε την συνέντευξη στον Φάνη Ουζουνίδη